

Skatteregler för tjänstepensionsföretag

Fi 2018/03052/S1

1 Sammanfattning

Skatteverket tillstyrker de förslag till ändrad lagstiftning som föreslås i promemorian men anser att det behövs förändringar och förtydliganden. Enligt Skatteverkets bedömning är ändringsförslagen i inkomstskattelagen otillräckliga och bör kompletteras. Promemorian innehåller inga förslag till ändringar i lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel, lagen om särskild premieskatt på grupplivförsäkring, lag om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl., eller lag om försäkringsdistribution. Skatteverket anser att ändringar behövs även i dessa lagar. Skatteverket anser också att det bör tydliggöras vad en omvandling innebär associationsrättsligt för det omvandlade företaget. Skatteverkets synpunkter lämnas lagvis.

2 Skatteverkets synpunkter

2.1 Synpunkter på förslagen i promemorian

2.1.1 Inkomstskattelagen

2 kap. 4 e §

I en ny paragraf, 2 kap. 4 e §, med underrubriken Ömsesidigt försäkringsföretag föreslås att ett ömsesidigt tjänstepensionsbolag enligt förslaget till lag (2019:000) om tjänstepensionsföretag, LTF (förslaget finns i promemorian En ny reglering för tjänstepensionsföretag), ska räknas som ett ömsesidigt försäkringsföretag. Begreppet ömsesidigt försäkringsföretag är inte definierat i inkomstskattelagen (1999:1229), IL, men används i ett antal paragrafer.

För att få överensstämmelse med den associationsrättsliga termen bör begreppet ömsesidigt försäkringsföretag bytas ut mot den associationsrättsliga termen ömsesidigt försäkringsbolag som används i försäkringsrörelselagen (2010:2043), FRL. En sådan ändring underlättar förståelsen och motverkar begreppsförvirring, särskilt då det inte anges i IL att det med begreppet ömsesidigt försäkringsföretag avses ömsesidigt försäkringsbolag enligt FRL. Det kan noteras att när det gäller övriga försäkringsföretag samt tjänstepensionsföretag så överensstämmer beteckningen i IL med beteckningen i FRL respektive LTF.

24 kap. 4 a § andra stycket

I 24 kap. 4 a § andra stycket föreslås att ett svenskt tjänstepensionsföretag som omfattas av LTF inte ska få dra av ränteutgifter på efterställda skulder som får ingå i kapitalbasen vid tillämpning av LTF. Ett motsvarande ränteavdragförbud gäller idag för svenska försäkringsföretag.

Förslaget bör omformuleras eftersom ett svenskt försäkringsföretag enbart tillämpar FRL och omfattas inte av LTF. I en ny föreslagen paragraf (2 kap. 4 d § II) framgår visserligen att ett tjänstepensionsföretag räknas som försäkringsföretag men i detta sammanhang blir föreslagen formulering otydlig eftersom hänvisning görs till båda lagarna. Dessutom anges vilket kapitel som gäller i FRL medan hänvisningen till LTF görs utan lagrum.

Förslag på formulering:

”Ett svenskt försäkringsföretag som omfattas av 7 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) eller ett svenskt tjänstepensionsföretag som omfattas av 7 kap. lagen (2019:000) om tjänstepensionsföretag får inte dra av ränteutgifter på efterställda skulder som får ingå i kapitalbasen vid tillämpning av någon av dess lagar.”

Med fördel kan ordet svenskt strykas eftersom det endast är svenska rättssubjekt som omfattas av lagarna.

30 kap. 14 § första stycket

I paragrafen finns bestämmelser om att periodiseringsfonder får tas över om näringsverksamheten i en juridisk person tas över av en annan juridisk person. Detta får ske bland annat om ett ömsesidigt livförsäkringsföretags hela försäkringsbestånd överläts till ett försäkringsaktiebolag som har bildats för ändamålet. Ett tillägg föreslås som innebär att periodiseringsfonder också får tas över om ett ömsesidigt tjänstepensionsbolags hela försäkringsbestånd överläts till ett försäkringsaktiebolag eller ett tjänstepensionsaktiebolag som bildats för ändamålet.

Förslaget bör justeras. Termerna som används vid benämning av företag bör vara enhetliga, dvs. antingen skatterättsliga termer eller associationsrättsliga termer bör användas. Termen ömsesidigt livförsäkringsföretag definieras inte i IL. Det som avses med begreppet är ömsesidigt livförsäkringsbolag och termen bör bytas ut mot denna associationsrättsliga term. Efter den ändringen kommer samtliga termer som används i paragrafen att vara associationsrättsliga termer. Enligt 11 kap. § LTF benämns ett helt bestånd av försäkringar som ”tjänstepensionsförsäkringsbestånd” och detta begrepp bör användas i lagtexten.

Förslag på formulering:

”Om näringsverksamheten i en juridisk person tas över av en annan juridisk person, får också periodiseringsfonderna tas över vid ombildningar enligt 8 kap. sparbankslagen (1987:619) och vid överlåtelse av ett ömsesidigt livförsäkringsbolags eller ett ömsesidigt tjänstepensionsbolags hela försäkringsbestånd eller tjänstepensionsförsäkringsbestånd till ett försäkringsaktiebolag eller ett tjänstepensionsaktiebolag som bildats för ändamålet.”

2.1.2 Förslag till ändring i lagen om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter

Om ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag förvärvar ett helt försäkringsbestånd från ett annat försäkringsföretag eller tjänstepensionsföretag ska det enligt förslag till lag om ändring i lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter inte medföra stämpelskatt för de fastigheter eller tomträtter som ingår i förvärvet.

Enligt förslag på ny formulering av 6 § 4 föreligger inte skatteplikt vid ”försäkringsföretags eller tjänstepensionsföretags förvärv från annat försäkringsföretag eller tjänstepensionsföretag i samband med sådant avtal om övertagande av det överlåtande företags hela försäkringsbestånd, som avses i 14 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) eller i 11 kap 2 § lag (2019:000) om tjänstepensionsföretag.”

Enligt 11 kap. 2 § LTF benämns ett helt bestånd av försäkringar som ”tjänstepensionsförsäkringsbestånd” och detta begrepp bör därför användas, speciellt då hänvisning görs till lagrummet. Enligt FRL kommer en beståndsöverlåtelse från ett försäkringsföretag till ett tjänstepensionsföretag inte att vara civilrättsligt möjlig. Detta bör avspeglas i lagtextens utformning.

Förslag på formulering av 6 § 4):

”överlåtelse av ett försäkringsföretags hela försäkringsbestånd till ett annat försäkringsföretag enligt 14 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) eller en överlåtelse av ett tjänstepensionsföretags hela tjänstepensionsförsäkringsbestånd till ett annat försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag enligt 11 kap. 2 § lagen (2019:000) om tjänstepensionsföretag.”

I författningskommentaren (avsnitt 7.1 i promemorian) anges att ändringen i första stycket innebär att periodiseringsfonder också får tas över om ett ömsesidigt tjänstepensionsbolags hela försäkringsbestånd överläts till ett försäkringsaktiebolag eller ett tjänstepensionsaktiebolag som har bildats för ändamålet. Kommentaren bör följa lagtexten och i den inryms även en beståndsöverlåtelse från försäkringsbolag till tjänstepensionsbolag. Förutsatt att ingen ändring görs av lagtexten (se förslag ovan) bör detta framgå av kommentaren och ett tillägg om att en sådan beståndsöverlåtelse inte är civilrättslig möjligt.

2.2 Förslag på tillägg i lagar

2.2.1 Inkomstskattelagen

28 kap. 10 §

I paragrafen anges att i fråga om fondförsäkringar klass III som avses i 2 kap. 12 § FRL och andra avgiftsbaserade utfästelser får avdrag som beräknas enligt 8 § göras med högst ett belopp som motsvarar kostnaden för att uppnå de förmånsnivåer som anges där genom annan pensionsförsäkring än sådan som avses i den lagen.

Tjänstepensionsföretag kommer att bedriva sin verksamhet enligt LTF och vad ett tillstånd ska avse regleras i 2 kap. 12 § LTF. Av första stycket följer att ett tillstånd att driva verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring enligt LTF ska avse en eller flera av de försäkringsklasser som avses i 2 kap. 12 § FRL.

I 2 kap. 4 d § IL lämnas förslag om att tjänstepensionsföretag ska räknas som försäkringsföretag. Även definitionen av livförsäkringsföretag i 39 kap. 2 § IL föreslås bli utvidgad till

att omfatta tjänstepensionsföretag. Avsikten är att dessa företag vid tillämpning av beskattningsreglerna ska behandlas som livförsäkringsföretag.

För att undvika tolkningsproblem och för att säkerställa att också försäkringar som meddelas enligt LTF omfattas av 28 kap. 10 § bör bestämmelsen kompletteras med en hänvisning till 2 kap. 12 § LTF.

39 kap. 4 §

Livförsäkringsföretag inkomstbeskattas inte för inkomster som hänför sig till tillgångar och skulder som förvaltas för försäkringstagarnas räkning eller influtna premier och utgifter som hänför sig till sådana inkomster och premier får inte dras av (39 kap. 3 §). I 4 § anges att bestämmelserna i 3 § inte gäller till den del inkomsterna, premierna och utgifterna hänför sig till försäkringar som i redovisningshänseende tas upp som grupplivförsäkringar eller sådana sjuk- och olycksfallsförsäkringar klass 1, 2, I b och IV som avses i 2 kap. 11 § första stycket och 12 § FRL. Tjänstepensionsföretag kommer att bedriva sin verksamhet enligt LTF och vad ett tillstånd ska avse regleras i 2 kap. 12 § LTF. Av första stycket följer att ett tillstånd att driva verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring enligt LTF ska avse en eller flera av de försäkringsklasser som avses i 2 kap. 12 § FRL.

I 2 kap. 4 d § IL lämnas förslag om att tjänstepensionsföretag ska räknas som försäkringsföretag. Även definitionen av livförsäkringsföretag i 39 kap. 2 § IL föreslås bli utvidgad till att omfatta tjänstepensionsföretag. Avsikten är att dessa företag vid tillämpning av beskattningsreglerna ska behandlas som livförsäkringsföretag. För att undvika tolkningsproblem och för att säkerställa att också försäkringar som meddelas enligt LTF omfattas av 39 kap. 4 § bör bestämmelsen kompletteras med en hänvisning till 12 kap. 2 § LTF. Bestämmelsen är av stor betydelse för gränsdragningen mellan den del av försäkringsverksamhet som ska beskattas enligt IL respektive lag (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel, AvPL, och det är av yttersta vikt att lagrummet inte lämnar några utrymmen för olika tolkningar till följd av att gällande lydelse av 39 kap. 4 § endast hänvisar till försäkringsklasserna i FRL.

58 kap. 2 §

Enligt förslag i LTF får ett tjänstepensionsföretag helt eller delvis överlåta sitt tjänstepensionsförsäkringsbestånd till ett utländskt tjänstepensionsinstitut som är auktoriserat i ett land inom EES (11 kap. 1 § andra stycket LTF). Det föreslås även att det 9 kap. 1 a § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige regleras att ett utländskt tjänstepensionsinstitut som driver verksamhet enligt den lagen ska kunna helt eller delvis överta ett bestånd av tjänstepensionsavtal från ett tjänstepensionsföretag.

Ett tjänstepensionsföretag meddelar tjänstepensionsförsäkringar (1 kap. 4 § LTF) medan ett utländskt tjänstepensionsinstitut meddelar avtal om tjänstepension. Vid en beståndsöverlåtelse från ett tjänstepensionsföretag till ett utländskt tjänstepensionsinstitut övergår tjänstepensionsförsäkringarna till att bli avtal om tjänstepension. Om tjänstepensionsförsäkringarna uppfyller de kvalitativa villkoren i 58 kap. IL klassificeras de skattemässigt som pensionsförsäkringar (58 kap. 2 § IL) och övergår efter beståndsöverlåtelsen till att bli

sådana avtal om tjänstepension som är jämförbara med pensionsförsäkring (28 kap. 2 § andra stycket IL). Det innebär att övertagaren ska lämna ett åtagande till Skatteverket för varje avtal som övertas (58 kap. 16 a § tredje stycket IL) såvida inte det utländska tjänstepensionsinstitutet bedriver sin verksamhet från fast driftställe i Sverige.

Om tjänstepensionsförsäkringarna inte uppfyller de kvalitativa villkoren i 58 kap. IL klassificeras de skattemässigt som kapitalförsäkringar. I 58 kap. 2 § anges vad som avses med kapitalförsäkring. Med kapitalförsäkring avses en livförsäkring som inte är en pensionsförsäkring (andra stycket). Som kapitalförsäkring anses också en pensionsförsäkring eller ett avtal om tjänstepension som har avskattats enligt 19 eller 19 a (tredje stycket).

Av paragrafen framgår inte hur kapitalförsäkringar som efter en beståndsöverlåtelse till ett utländskt tjänstepensionsinstitut inom EES övergår till att bli avtal om tjänstepension ska klassificeras skattemässigt. Promemorian innehåller inget förslag på ändring i 2 §. Skatteverket anser att det är angeläget att det klargörs hur avtal om tjänstepension som inte uppfyller villkoren i 58 kap. 1 a § ska behandlas inkomstskattemässigt eftersom bestämmelsen i 58 kap. 2 § andra stycket inte är tillämpliga på dessa avtal. Om avsikten är att sådana ersättningar inte ska anses utgöra pension kan ifrågasättas om inte ifrågavarande avtal ska likställas med kapitalförsäkring. Jämför med situationen då ett avtal om tjänstepension som uppfyller villkoren 58 kap. 1 a har avskattats då avtalet klassificeras som en kapitalförsäkring. I sådant fall behöver ett tillägg om detta göras i 58 kap. 2 §, förslagsvis i ett nytt fjärde stycke, med innebörden att försäkringar som före överlåtelsen har varit skattemässiga kapitalförsäkringar enligt 58 kap. 2 § IL bibehåller karaktären av kapitalförsäkringar efter överlåtelsen.

Förslag på formulering:

”En kapitalförsäkring som överläts till ett utländskt tjänstepensionsinstitut behåller karaktären av kapitalförsäkring.”

58 kap. 4 §

Paragrafen innehåller det så kallade etableringskravet för pensionsförsäkringar. Genom hänvisning till det så kallade konsoliderade livförsäkringsdirektivet krävs att ett försäkringsföretag är auktoriserat i sitt hemland för att det ska kunna meddela en pensionsförsäkring. Eftersom det konsoliderade livförsäkringsdirektivet är upphävt lämnas förslag om att hänvisning i stället ska göras till det så kallade Solvens II-direktivet. Förslag lämnas även om ett tillägg med innebörden att en pensionsförsäkring även kan meddelas av ett tjänstepensionsföretag. Förslaget bör kompletteras så att det klart framgår att pensionsförsäkring även kan meddelas av ett tjänstepensionsföretag som driver verksamhet enligt LTF I.

58 kap. 15 §

Ålderspension och efterlevandepension ska under de första fem åren betalas ut med samma belopp vid varje utbetalningstillfälle eller med stigande belopp. I 58 kap. 15 § anges att för fondförsäkringar klass III enligt 2 kap. 12 § FRL ska det vid bedömningen av utbetalningarnas storlek under de första fem åren bortses från sådana förändringar av beloppen som beror på fondandelarnas kursutveckling.

För att undvika tolkningsproblem och för att säkerställa att också försäkringar som meddelas enligt LTF omfattas av 58 kap. 15 § bör bestämmelsen kompletteras med en hänvisning till 12 kap. 2 § LTF. Se även 28 kap. 10 IL.

2.2.2 Lag om avkastningsskatt på pensionsmedel

3 a §

I 3 a § andra stycket AvPL räknas de tillgångar och skulder upp som inte ska ingå i kapitalunderlaget. Punkten 4. avser sjuk- och olycksfallsförsäkringar hänförliga till försäkringsklass 1, 2, I b och IV enligt 2 kap. 11 § första stycket och 12 § FRL.

För att undvika tolkningsproblem och för att säkerställa att också försäkringar som meddelas enligt LTF omfattas av 3 a § bör bestämmelsen kompletteras med en hänvisning till 2 kap. 12 § LTF. Se även 28 kap. 10 § IL.

3 b §

Vid beräkning av kapitalunderlaget för kapitalförsäkring eller för sådant avtal om tjänstepension som är jämförbart med kapitalförsäkring ska för vissa skattskyldiga premier som betalats under beskattningsåret ingå i kapitalunderlaget. I 3 b andra stycket 3 anges att det vid beräkning av kapitalunderlaget ska bortses från premiebetalningar som avser sjuk- och olycksfallsförsäkringar hänförliga till försäkringsklass 1, 2, I b och IV enligt 2 kap. 11 § första stycket och 12 § FRL.

För att undvika tolkningsproblem och för att säkerställa att också försäkringar som meddelas enligt LTF omfattas av 3 b § bör bestämmelsen kompletteras med en hänvisning till 2 kap. 12 § LTF. Se även 28 kap. 10 § IL.

9 §

Femte stycket

Av 9 § femte stycket framgår att om ett helt försäkringsbestånd överläts från ett livförsäkringsföretag som är skattskyldigt enligt AvPL till ett annat sådant företag eller sker fusion mellan sådana företag inträder det övertagande företaget i det överlåtande företags skattemässiga situation.

Om ett tjänstepensionsföretag överlåter ett helt bestånd av försäkringar benämns detta tjänstepensionsförsäkringsbestånd enligt 11 kap. 2 § LTF. Lagrummet bör kompletteras med detta begrepp.

Förslag på formulering:

"Överläts ett helt försäkringsbestånd eller tjänstepensionsförsäkringsbestånd från ett livförsäkringsföretag som är skattskyldigt enligt denna lag till ett annat sådant företag eller sker fusion mellan sådana företag inträder det övertagande företaget i det överlåtande företags skattemässiga situation."

Sjätte stycket

Av 9 § sjätte stycket framgår att om ett försäkringsbestånd helt eller delvis överläts från ett livförsäkringsföretag som är skattskyldigt enligt AvPL till ett företag som inte är det ska det överlättande livförsäkringsföretaget betala avkastningsskatt för den del av året som företaget innehaft försäkringsbeståndet.

Om ett tjänstepensionsföretag helt eller delvis överläter ett bestånd av försäkringar benämns detta tjänstepensionsförsäkringsbestånd. Lagrummet bör kompletteras med detta begrepp.

Förslag på formulering:

"Överläts ett försäkringsbestånd eller ett tjänstepensionsförsäkringsbestånd helt eller delvis från ett livförsäkringsföretag som är skattskyldigt enligt denna lag till ett företag som inte är det, ska det överlättande livförsäkringsföretaget betala avkastningsskatt för den del av året som företaget innehaft försäkringsbeståndet."

Sjunde stycket

I 9 § sjunde stycket anges att för den som efter en överlåtelse inträder som skattskyldig ska skatteunderlaget beräknas som om försäkringen innehafts hela året och att skattesatsen ska jämkas med hänsyn till den tid som skattskyldigheten förelegat.

Vid en beståndsöverlåtelse av ett tjänstepensionsförsäkringsbestånd till ett utländskt tjänstepensionsinstitut övergår försäkringarna till att bli avtal om tjänstepension. De försäkringar som har varit pensionsförsäkringar övergår efter överlåtelsen till att bli sådana avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket IL. Det innebär att övertagaren ska lämna ett åtagande till Skatteverket för varje avtal som övertas enligt 58 kap. 16 a § tredje stycket IL såvida inte övertagaren bedriver verksamhet från fast driftställe i Sverige. Om det utländska tjänstepensionsinstitutet inte är skattskyldigt till avkastningsskatt övergår skattskyldigheten till innehavaren av avtalet om tjänstepension om denna är en obegränsat skattskyldig person.

Det framgår inte av sjunde stycket hur skatteunderlaget ska beräknas för en obegränsat skattskyldig person som efter en överlåtelse innehar ett avtal om tjänstepension. Det bör därför göras ett tillägg som anger hur skatteunderlaget ska beräknas för den som inträder som innehavare till ett avtal om tjänstepension.

Förslag på formulering:

"För den som efter överlåtelsen inträder som skattskyldig beräknas skatteunderlaget som om försäkringen eller avtalet om tjänstepension innehafts hela året. Skattesatsen ska dock jämkas med hänsyn till den tid som skattskyldigheten förelegat."

2.2.3 Lagen om särskild premieskatt på grupplivförsäkring

Bestämmelser om beskattning av tjänstegrupplivförsäkringar finns i lagen (1990:1427) om särskild premieskatt på grupplivförsäkring, m.m. Skattskyldig enligt 2 § är bland annat svenska försäkringsföretag och utländska försäkringsföretag i fråga om verksamhet som drivs här i landet. Skatten betalas på premie för grupplivförsäkring och för utbetalt belopp som motsvarar ersättning på grund av sådan försäkring. Beskattning av förmåner avseende tjänstegruppliv tas alltså ut av svenska försäkringsföretag och utländska försäkringsföretag som bedriver verksamhet i Sverige samt i vissa fall arbetsgivare och näringsidkare.

I promemorian finns inget förslag på tillägg i lagen om särskild premieskatt på grupplivförsäkringar. Enligt 2 kap. 12 § LTF ska tillstånd för att driva tjänstepensionsföretag avse en eller flera av de försäkringsklasser som avses i 2 kap. 12 § FRL, dvs. bland annat tjänstegrupplivförsäkringar. Då lagen om särskild premieskatt på grupplivförsäkring saknar reglering om att IL:s terminologi ska gälla bör ett tillägg göras i 2 § med innebörden att tjänstepensionsföretag ska omfattas av skattskyldigheten för särskild premieskatt på grupplivförsäkringar.

Förslag på formulering:

”Skattskyldiga är svenska försäkringsföretag, svenska tjänstepensionsföretag, utländska försäkringsföretag i fråga om verksamhet som drivs här i landet, arbetsgivare och näringsidkare.”

2.2.4 Lag om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.

Enlig 1 § lag (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. ska identitetsbeteckning i numerisk form (organisationsnummer) fastställas för ett antal uppräknade associationsformer. Organisationsnummer ska bland annat fastställas för aktiebolag (punkten 1) och försäkringsförening (punkten 2). I 2 § första stycket anges att organisationsnummer ska fastställas för annan juridisk person än som avses i 1 § såvida statlig myndighet, hos vilken den juridiska personen är registrerad eller har mål eller ärende anhängigt, påkallar detta och att organisationsnummer ska fastställas för juridisk person som ansöker om detta.

Det är oklart varför ömsesidiga försäkringsbolag inte finns med i uppräknningen som görs i 1 § gällande lydelse, speciellt då försäkringsföreningar finns med (punkten 2). Skatteverket föreslår att uppräknningen kompletteras med ömsesidiga försäkringsbolag. Enligt förslag i promemorian En ny reglering av tjänstepensionsföretag föreslås att tjänstepensionsföretag ska bildas. I 1 kap. 3 § LTF anges att med tjänstepensionsföretag avses tjänstepensionsaktiebolag, ömsesidigt tjänstepensionsbolag och tjänstepensionsförening. Skatteverket anser att uppräknningen även bör kompletteras med ömsesidigt tjänstepensionsbolag och tjänstepensionsförening förutsatt att de är egna associationsformer (jfr. Skatteverkets synpunkter under 2.3.1).

2.2.5 Lag om försäkringsdistribution

I 1 kap. 7 § LTF anges att bestämmelserna i lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution ska gälla även för tjänstepensionsföretag. I 1 § lagen om försäkringsdistribution anges att lagen innehåller bestämmelser om försäkringsdistribution som gäller för försäkringsförmedlare och försäkringsföretag. Inget tillägg i försäkringsdistributionslagen föreslås i

promemorian En ny reglering av tjänstepensionsföretag. Skatteverket anser att ett tillägg bör göras i 1 § med innebörden att tjänstepensionsföretag ska omfattas av lagen.

Förslag på formulering:

"Denna lag innehåller bestämmelser om försäkringsdistribution som gäller för försäkringsförmedlare, försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag."

2.3 Övrigt

2.3.1 Omvandling

I 1 kap. 3 § LTF (förslaget finns i promemorian En ny reglering av tjänstepensionsföretag) framgår att med tjänstepensionsföretag avses tjänstepensionsaktiebolag, ömsesidigt tjänstepensionsbolag och tjänstepensionsförening. Förslag lämnas om att försäkringsföretag och tjänstepensionskassor ska kunna övergå till att bedriva verksamhet som tjänstepensionsföretag genom ett omvandlingsförfarande. Förslaget finns i 2 kap. 5 § LTF (rubrik Omvandling) I paragrafen anges de ytterligare förutsättningar än de i 4 § som krävs för försäkringsföretag för att få tillstånd att driva verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring i tjänstepensionsföretag. Det ska även vara möjligt för tjänstepensionsföretag att omvandla sig till försäkringsföretag. Förslaget om omvandling från tjänstepensionsföretag till försäkringsföretag finns i 2 kap. 4 a § FRL (rubrik Omvandling). Det framgår inte av 2 kap. 5 § LTF eller 2 kap. 4 a § FRL om en omvandling får associationsrättsliga konsekvenser för de omvandlade företagen och inte heller vid vilken tidpunkt omvandlingen ska anses ha skett.

I promemorian anges att med tjänstepensionsföretag avses de nya föreslagna företagsformerna tjänstepensionsaktiebolag, ömsesidiga tjänstepensionsbolag och tjänstepensionsföreningar (s. 17). Vidare framgår att en övergång från verksamhet enligt FRL till verksamhet enligt LTF inte innebär någon förändring av de inblandade företagens associationsrättsliga ställning. De företag som genomför övergången behåller alltså sin associationsform vid övergången (s. 21). Detta anges som skäl till varför det inte behöver införas någon skattemässig reglering vad gäller omvandling. Samtidigt framgår av promemorian att ömsesidiga tjänstepensionsbolag och tjänstepensionsföreningar ska utgöra egna associationsformer (s. 15).

Skrivningen om att en övergång från verksamhet enligt FRL till LTF inte innebär någon förändring av de inblandade företagens associationsrättsliga ställning finns även i promemorian En ny reglering av tjänstepensionsföretag (s. 183 och s. 499). Av promemorian framgår också att tjänstepensionsföreningar och ömsesidiga tjänstepensionsbolag är egna associationsformer och att tjänstepensionsaktiebolag är aktiebolag som fått tillstånd att driva tjänstepensionsverksamhet.

Skatteverket anser att det bör tydliggöras vad som avses med uttalandet om att en omvandling inte innebär någon ändring av försäkringsföretagens associationsrättsliga ställning och om det föreligger subjektidentitet före och efter en omvandling, speciellt när

det är fråga om ett ömsesidigt försäkringsbolag eller en försäkringsförening eftersom dessa associationsformer endast förekommer i försäkringsrörelselagen och endast existerar till följd av ett tillstånd att driva försäkringsrörelse (prop. 2009/10:246 s. 290 och 353). Detta uppges också i promemorian En ny reglering av tjänstepensionsföretag vara anledningen till att det i LTF uttryckligen behöver anges att ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar får ges tillstånd att driva verksamhet som tjänstepensionsföretag (s. 498-499).

Mot bakgrund av detta anser Skatteverket att det bör klargöras om ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar efter en omvandling till ömsesidigt tjänstepensionsbolag respektive tjänstepensionsförening (eller omvandling i andra riktningen) är samma juridiska person.

Även en understödsförening har enligt 2 kap. 5 § 3 LTF möjlighet att omvandla sig förutsatt att föreningen omfattas av bestämmelserna i 7 § lagen om införande av FRL. I 7 § lagen om införande av FRL anges att en understödsförening får fortsätta att driva verksamheten enligt lag om understödsföreningar till utgången av juni 2019 eller, om en ansökan om tillstånd enligt 2 kap. FRL då har getts in, till dess att ett beslut med anledning av en sådan ansökan har fått laga kraft. I promemorian En ny reglering av tjänstepensionsföretag (s. 127) lämnas förslag om att även en ansökan om tillstånd enligt 2 kap. LTF kan göras till utgången av juni 2019. Dock finns understödsföreningar inte med i den uppräknning som görs i 2 kap. 1 § LTF av de företagsformer som kan få tillstånd att driva verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring.

Mot bakgrund av detta anser Skatteverket att det är angeläget att klargöra vad en omvandling innebär associationsrättsligt för en understödsförening (tjänstepensionskassa) och hur omvandlingsförfarandet ska gå till. Detta framgår varken av lag eller av promemorian En ny reglering för försäkringsföretag.

Frågan om det föreligger subjektidentitet före och efter en omvandling har betydelse för om skattekonsekvenser kan uppkomma till följd av omvandlingen. Dessutom kan detta ha betydelse för andra frågor såsom organisationsnummer och ändringar i Skatteverkets register.

3 Konsekvenser för Skatteverket

Förslagen i promemorian kommer att medföra ökade kostnader för information och kostnader för omarbeting av bland annat blanketter och broschyrer. Förslaget kan även komma att medföra ett ökat antal beståndsöverlåtelse inför en kommande omvandling vilket innebär en ökad mängd kontrolluppgifter och därmed ökade hanteringskostnader och kostnader för att säkerställa att skattehanteringen blir korrekt. Merkostnaderna för ovanstående beräknas till ca 1 200 000 kr .

Om en omvandling innebär att företaget blir en ny juridisk person med ett nytt organisationsnummer kommer kontrolluppgiftsskyldighet att utlösas för det företag som omvandlas. Det kommer att medföra merkostnader för Skatteverket på ca 7 000 000 kr för att hantera kontrolluppgifter om beståndsöverlåtelse. Det kommer även att krävas

ändringar i de register där de företag som ska omvandlas förekommer. Föreligger subjektidentitet före och efter en omvandling uppkommer inte dessa merkostnader.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektören Katrin Westling Palm och föredragits av rättsliga experten Mary-Anne Carlsson. Vid den slutliga handläggningen har också följande deltagit: överdirektören Fredrik Rosengren, rättschefen Gunilla Hedwall och enhetschefen Pia Gustafsson.

Katrin Westling Palm

Mary-Anne Carlsson

